

Σόφια – Βελιγράδι – Σκόπια για το Μακεδονικό

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΤΩΡΑ ΜΕΤΑ ΜΙΣΟ ΑΙΩΝΑ

Μεγάλο εκνευρισμό και εξαιρετική δημοσιότητα προκάλεσε –και συντηρεί– στα Σκόπια η πρώτη κοινή έκδοση της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και των Κρατικών Αρχείων Βουλγαρίας με τίτλο *Το Μακεδονικό και η Βουλγαρία. Πλήρη τα απόρρητα βουλγαρικά έγγραφα 1950-1967* την οποία παρουσίασαν στην Αθήνα η Ελληνίδα Υπουργός των Εξωτερικών Ντόρα Μπακογιάννη και τα δύο συνεργαζόμενα επιστημονικά ιδρύματα. Ο τύπος, το ραδιόφωνο και η τηλεόραση ομόφωνα τη χαρακτήρισαν «*Ελληνο-βουλγαρική συνωμοσία ενάντια στη μακεδονική ταυτότητα*». Ωστόσο, πρόκειται απλώς για επίσημα απόρρητα έγγραφα κυρίως πρακτικά, που καταγράφουν κρίσιμες αποφάσεις του Κ.Κ. Βουλγαρίας και διμερείς συνομιλίες ανωτάτου επιπέδου στο τρίγωνο Σόφια – Βελιγράδι – Σκόπια για το Μακεδονικό. Επομένως, φαίνεται κάπως δύσκολο αυτή η «*ελληνο-βουλγαρική συνωμοσία*» να αποκτήσει σήμερα αναδρομική ισχύ από την περίοδο 1950-1967, οπότε οι ελληνοβουλγαρικές σχέσεις ήσαν εχθρικές έως το 1963 περίπου ενώ η Ελλάδα δεν μετείχε, φυσικά, ούτε στο Κ.Κ. Βουλγαρίας ούτε στις διαπραγματεύσεις της βουλγαρικής ηγεσίας με την ηγεσία του Βελιγραδίου και, χωριστά, των Σκοπίων.

Μήπως, λοιπόν, ενοχλούν οι αποκαλύψεις των απορρήτων βουλγαρικών εγγράφων; Και γιατί, άραγε, ενοχλούν σήμερα όσα συνέβησαν πριν μισό αιώνα;

Ενδιαφέρον παρουσιάζει πάντως το γεγονός ότι, σύμφωνα με τα δημοσιευόμενα έγγραφα, η ηγεσία των Σκοπίων έθετε στη Βουλγαρία τότε όσα ακριβώς ζητήματα-αιτήματα θέτει, μετά μισό αιώνα, σήμερα στην Ελλάδα: την αναγνώριση της «μακεδονικής» εθνικής ταυτότητας, της γλώσσας και, αναπόδραστα, της Ιστορίας.

Χαρακτηριστικά είναι ορισμένα αποσπάσματα των απορρήτων βουλγαρικών εγγράφων που εν προκειμένω σταχυολογούνται κατωτέρα τελείως ενδεικτικά.

Στις 11 και 12 Μαρτίου 1967 υπό τον Τόντορ Ζίφκωφ συνεδριάζει η Ολομέλεια του Κ.Κ.Β. και λαμβάνει αποφάσεις για το Μακεδονικό το οποίο, ήδη από το 1944, προκαλεί σοβαρές εντάσεις με το Βελιγράδι και με τα, τότε ομόσπονδα, Σκόπια. Στην εισήγησή του, που εγκρίνεται ομόφωνα, ο Ζίφκωφ αναφέρει μεταξύ άλλων τα εξής:

Οι αγωνιστές και οι ιδρυτές της Εσωτερικής Μακεδονικής Επαναστατικής Οργάνωσης ΒΜΡΟ πουθενά δεν αναφέρουν μακεδονικό έθνος και μακεδονική εθνική συνείδηση. Αυτοί πάντα τόνιζαν πως οι Βούλγαροι στη Μακεδονία είναι συμπαγής μάζα, αλλά εκτός από τους Βουλγάρους, εκεί υπάρχουν Έλληνες, Αλβανοί, Βλάχοι και άλλες εθνότητες. Αυτοί προέβαλαν το σύνθημα για αυτονομία, «η Μακεδονία στους Μακεδόνες», αλλά όχι με την έννοια της ενιαίας

μακεδονικής εθνικής ταυτότητας. Ήταν σύνθημα για αγώνα, ισοτιμία, και απελευθέρωση όλων των εθνοτήτων που κατοικούσαν τη Μακεδονία. Αυτοί σκόπευαν κατόπιν να ενώσουν τη Μακεδονία με τη Βουλγαρία (σελ. 106).

Το ΒΜΡΟ, κυβερνών κόμμα σήμερα στα Σκόπια, ιδρύθηκε το 1893 στη Θεσσαλονίκη. Το 1903 προέβη σε δυναμιτιστικές ενέργειες στη Θεσσαλονίκη, οργάνωσε την εξέγερση του Ήλιντεν και στη συνέχεια κατηύθυνε τον Μακεδονικό Αγώνα μεταξύ Ελλήνων-Βουλγάρων.

Το 1923 η Γ΄ Κομμουνιστική Διεθνής υπεστήριξε τη δημιουργία ανεξάρτητης Μακεδονίας και ανεξάρτητης Θράκης που, όταν θα επικρατούσε ο κομμουνισμός, θα εντάσσονταν, μαζί με τα άλλα βαλκανικά κράτη, σε μια ενιαία Κομμουνιστική Ομοσπονδία των Νοτίων Σλάβων. Γι' αυτό ίδρυσε τη Βαλκανική Κομμουνιστική Ομοσπονδία στην οποία μετείχαν όλα τα Κ.Κ. των Βαλκανίων. Στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο το παράνομο Κ.Κ.Β. ίδρυσε και έθεσε υπό την ηγεσία του το Πατριωτικό Μέτωπο.

Στην ίδια Ολομέλεια, το 1963, ο Ζίφκωφ υπογραμμίζει:

Πώς τίθεται το Μακεδονικό στη Δήλωση του Πατριωτικού Μετώπου το 1943;

Η Δήλωση εκείνη αναφέρει ότι η μοναδική λύση είναι η δημιουργία ελεύθερης και ανεξάρτητης Μακεδονίας (σελ. 108-109).

Ζίφκωφ: Ποια είναι η τοποθέτηση του 5ου Συνεδρίου του Κ.Κ.Β; Να τι λέει στην εισήγησή του ο Γκεώργκυ Δημητρώφ: «... Εμείς σταθερά πιστεύουμε πως ο μακεδονικός λαός θα πραγματοποιήσει την εθνική του ένωση και θα εξασφαλίσει το μέλλον του ως ισότιμο και ελεύθερο έθνος μόνον στο πλαίσιο της Ομοσπονδίας των Νοτίων Σλάβων» (σελ. 111).

Ο Ζίφκωφ συνεχίζει:

... Το Κόμμα έκανε και λάθη από τη δεκαετία του '30 μέχρι το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και κάποιο χρονικό διάστημα αργότερα. Ποια είναι αυτά τα λάθη;

Πρώτον, στο θέμα της εθνικής καταγωγής του μακεδονικού πληθυσμού. Αυτός αβάσιμα χαρακτηριζόταν ως αυτοδύναμο μακεδονικό έθνος (...) Εσφαλμένα προβλήθηκε το σύνθημα για Ομοσπονδία των Νοτίων Σλάβων. Εμείς πού θα έπρεπε να πηγαίνουμε; Προς το Βελιγράδι ή προς τη Μόσχα; (σελ. 112).

Ο έλεγχος αυτής της Ομοσπονδίας τελικά απετέλεσε τα σημεία ρήξεως Τίτο-Στάλιν το 1948. Αυτό το πρότυπο πρόπλασμα, που από το 1923 επεδίωκε μεθοδικά η Μόσχα στα Βαλκάνια, είχε διαμορφώσει πια ο Τίτο με τη Σοσιαλιστική Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας και επιχειρούσε να επεκτείνει στη Βουλγαρία, στην Αλβανία και, μέσω του Εμφυλίου, στην ελληνική Μακεδονία. Γιούγκο σημαίνει Νότιος, άρα η Γιουγκο-Σλαβία ήταν η Ομοσπονδία των Νοτίων

Σλάβων που είχε ευαγγελισθεί η Γ΄ Κομμουνιστική Διεθνής. Το 1947 Τίτο-Δημητρώφ υπογράφουν το Σύμφωνο του Μπλέντ με το οποίο η Βουλγαρία αναγνωρίζει –και δημιουργεί– «μακεδονική μειονότητα» στην επαρχία της του Πιρίν και συμφωνεί ότι η ένωση του μακεδονικού τμήματος (Πιρίν) της Βουλγαρίας με τη Λαϊκή Δημοκρατία της Μακεδονίας θα πραγματοποιηθεί στη βάση μιας μελλοντικής συνθήκης συμμαχίας.

Αυτά θεωρεί ως κεφαλαιώδη λάθη του Κόμματος και προσωπικά του Δημητρώφ ο Ζίφκωφ στην Ολομέλεια του 1963, όπου ο Κρ. Τρίτσκωφ, ηγετικό στέλεχος, αναφέρει στην εισήγησή του:

Στην περιοχή της Στρώμνιτσας και της Αχρίδας οι ηλικιωμένοι νιώθουν Βούλγαροι, αλλά η νέα γενεά που τώρα μεγαλώνει έχει μορφολογικά χαρακτηριστικά του μακεδονικού έθνους (...). Στο Πιρίν ο πληθυσμός στη μεγάλη του πλειοψηφία έχει βουλγαρική εθνική συνείδηση, βουλγαρικά πατριωτικά αισθήματα, παρά το γεγονός ότι εμείς εργαστήκαμε για τη μακεδονοποίησή του.

Τ. Ζίφκωφ: *Απεθνοποίηση!* (σελ. 121)

Στις 19 Μαΐου 1967 ο Ζίφκωφ συναντάται με τον κομματικό ηγέτη των Σκοπίων Κρστγιε Τσερβενκόφσκυ για το Μακεδονικό. Στα δημοσιευόμενα απόρρητα πρακτικά των κρίσιμων συνομιλιών καταγράφονται και οι εξής θέσεις:

Κρ. Τσερβενκόφσκυ προς Ζίφκωφ: *Όλοι οι επιστήμονές σας θεωρούν πως η Ιστορία μας, ως πρωτότυπη αρχίζει το 1941. Οι επιστήμονές μας θεωρούν πως αυτή αρχίζει τον προηγούμενο αιώνα* (σελ. 193).

Τ. Ζίφκωφ: *Όσον αφορά την ιστορική κληρονομιά μας, σας είπα και στο Βελιγράδι πως δεν μπορούμε να συνεχίσουμε έτσι. Είναι αδύνατον! Αυτό δεν θα το δεχτεί κανείς στη Βουλγαρία. Ο Παΐσιος, ο Κλήμης της Αχρίδας, ο Σαμουήλ αυτοί είναι η δική μας Ιστορία. Πείτε μου, σύντροφε Τσερβενκόφσκυ, τι να πω εγώ στην Κεντρική Επιτροπή του κόμματός μας της οποίας Μακεδόνες είναι πάνω από το 50% των μελών της; Τι να πω στον σύλλογο συγγραφέων όπου από τα 300 άτομα τα 100 είναι Μακεδόνες;* (σελ. 195 και 197)

Κρ. Τσερβενκόφσκυ: *Σε σας επικρατεί η άποψη πως η μακεδονική εθνική συνείδηση υπάρχει από την ίδρυση της Γιουγκοσλαβίας το 1945. Σύμφωνα με έρευνα δικών μας επιστημόνων, αυτό το μακεδονικό εθνικό αίσθημα έχει τις ρίζες του στα μέσα του περασμένου αιώνα. Η ηγεσία μας δεν μπορεί να πει στον Λαό μας πως μέχρι το 1945 ήμασταν Βούλγαροι και μετά γίναμε Μακεδόνες* (σελ. 198)

Τ. Ζίφκωφ: *Αυτή είναι η πραγματικότητα στη Βουλγαρία. Η συντριπτική πλειοψηφία του Λαού, και θέλω να με καταλάβετε καλά, θεωρούν πως οι Μακεδόνες είναι Βούλγαροι. Εγώ δεν μπορώ να τους διατάξω να πιστεύουν αλλιώς γιατί θα με καθαιρέσουν (...)*

Εσείς μιλάτε για τη μακεδονική γλώσσα. Οι Μακεδόνες και οι Βούλγαροι συνεννοούνται πολύ καλά. Να, εμείς τώρα πολύ καλά συνεννοούμεθα.

Κρ. Τσερβενκόφσκυ: Εγώ χρησιμοποιώ περισσότερες βουλγαρικές λέξεις για να με καταλαβαίνετε (σελ. 202)

Μπόρις Βέλτσεφ: Κι εμείς, σύντροφε Τσερβενκόφσκυ, αυτό το ζήτημα το συνδέουμε με δική μας άποψη για το λεγόμενο Μακεδονικό Ζήτημα. Στην Ιστορία μας δεν υπάρχουν τεκμήρια ότι στο παρελθόν υπήρχε μακεδονική εθνότητα, μακεδονικό έθνος, μακεδονικό κράτος (...) Κανείς δεν μπορεί να διαστρεβλώσει την Ιστορία. Σε μας τους κομμουνιστές δεν ταιριάζει να λέμε το μαύρο άσπρο (...) Είναι δυνατόν να λέγεται ότι στη Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Μακεδονίας δεν υπάρχουν Βούλγαροι! Αυτό δεν είναι αλήθεια. Ας εξελίσσεται και ας ακμάζει η Δημοκρατία σας με πληθυσμό Μακεδόνες, Βούλγαρους, Αλβανούς, Βλάχους. Δεν είναι κάτι φοβερό αυτό!

Κρ. Τσερβενκόφσκυ: Σύντροφε Ζίφκωφ, όσον αφορά στον Σαμουήλ και στον Μεσαίωνα, δεν είναι πρόβλημα πολιτικής, κάποιιο πιστεύουν πως το έθνος μας αρχίζει τον 9ο-10ο αιώνα. Εγώ ως μαρξιστής ξέρω πότε αρχίζει να διαμορφώνεται το έθνος –με την εμφάνιση του καπιταλισμού (σελ. 208-209)